

Valtakunnallinen jättesuunnitelma vuoteen 2023 – vaikutusarviointi

Tässä taulukossa esitetään Valtakunnallisen jättesuunnitelman vuoteen 2023 ympäristö-, talous- ja muut yhteiskunnalliset vaikutukset. Vaikutusten arvioinnin menetelmät on kuvattu lyhyesti jättesuunnitelman luvussa 5.

Tavoitetilään tähtäävät yleiset toimenpiteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Valtion ja toimialojen kesken tehtävien vapaaehtoisten sopimusten tavoitteena on sitouttaa toimijoita kehittämään toimintaansa materiaalitehokkaaksi ja vähäjätteiseksi. Sopimukset vaikuttavat onnistuessaan luonnonvarojen käyttöä vähentävästi.
	Materiaalitehokkuuden edistäminen ympäristölupamenettelyssä tehostaa teollisen toiminnan luonnonvarojen ja energian käyttöä.
	Yrityksille tehtävien materiaalikatselmusten rahoitusjärjestelmän varmistamisella saadaan materiaalitehokkaita ratkaisuja nykyistä laajemmalle yritysjoukolle. Katselmusten vaikuttavuudesta on näyttöä.
	Julkisten hankintojen suuntaaminen kestäviin tuotteisiin ja ratkaisuihin parantaa välillisesti materiaalitehokkuutta, vähentää jätteiden syntyä ja luonnonvarojen käyttöä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Suunnitelmalla on toteutuessaan merkittävä vaikutus syntyvien jätteiden määrään ja laatuun sekä tätä kautta myös käsittelyyn. Esimerkiksi ympäristöjärjestelmiin otettavat tavoitteet ja toimet jätteen synnyn ehkäisemiseksi julkisessa hallinnossa vähentävät jätteen syntyä, luonnonvarojen ja energian kulutusta sekä päästöjä.
	Valtion ja toimialojen kesken tehtävien vapaaehtoisten sopimusten avulla voidaan saavuttaa jätteiden synnyn ehkäisyä ja päästöjen vähenemistä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Koska materiaalien prosessointi vaatii energiaa, vähentää materiaalien tehokkaampi käyttö usein myös energiankulutusta. Säästöjen optimoimiseksi materiaalikatselmusmenettelyssä lasketaan materiaalivirtojen kustannuksia huomioiden eri prosessivaiheisiin liittyvät energia-, työ- ja muut välilliset kustannukset.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	Jätteiden jäljitettävyyttä parantava jätetietojärjestelmä helpottaa haitallisia aineita sisältävien jätevirtojen tunnistamista ja luo edellytykset niiden poistamiselle kierrosta parantaen näin materiaalikiertojen laatua.

	Julkisten hankintojen kohdentuessa ympäristömerkittyihin ja ympäristön kannalta haitattomampiin tuotteisiin parannetaan materiaalkiertojen laatua.
	Yrityksiin kohdistuvassa katselmustoiminnassa otetaan huomioon myös haitallisten aineiden käyttö ja vaarallisten jätteiden minimointi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Sopimukset, katselmukset, koulutus ja viestintä sekä kestävä julkiset hankinnat kohdennetaan painopisteajattelun mukaan myös biohajoavien jätteiden kierrätyksen ja ravinteiden kierron tehostamiseen.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastonmuutokseen?	Jätteiden vähentämisen toimenpiteet vähentävät tehokkaasti myös ilmastovaikutuksia. Valtion ja toimialojen kesken tehtävillä vapaaehtoisilla sopimuksilla ja yritysten katselmustoiminnalla lisätään materiaalitehokkuutta, vähennetään jätteiden syntymistä ja luonnonvarojen käyttöä sekä hillitään ilmastonmuutosvaikutuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttäytymiseen?	Julkiset toimijat antavat mallia kestävien ja kierrätysmateriaalista valmistettujen tuotteiden hankintaan ja luovat näin kysyntää, minkä seurauksena myös tarjonnan odotetaan kasvavan ja kierrätysmateriaalien käytön tuotteiden valmistuksessa lisääntyvän.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Kaavoituksesta ja maankäytöstä vastaavien viranomaisten jätehuollon tarpeita koskevan tietoisuuden parantuessa jätteen kierrätys lähellä syntypaikkaa tehostuu.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Luonnonvarojen käytön, energiankulutuksen ja päästöjen väheneminen vaikuttavat välillisesti ihmisten terveyttä ja elinympäristöä parantaen.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksien kulutustottumuksiin?	Sisällyttämällä kiertotalouden perusteet opetussuunnitelmiin läpileikkaavasti eri oppiasteilla lisätään kuluttajien ja kotitalouksien tietoisuutta omien toimien ja valintojen merkityksestä ja edistetään kulutustottumusten muuttumista kiertotaloutta edistävään suuntaan.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Yritysten materiaalitehokkuuden paraneminen vähentää yritysten kustannuksia. Esimerkiksi materiaalikatselmukset ovat tuoneet merkittäviä kustannussäästöjä siihen osallistuneille yrityksille.

Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Julkisten hankintojen kohdistuessa kierrätysmateriaalista valmistettuihin tuotteisiin, vahvistetaan kierrätysraaka-aineiden markkinoita.
	Kierrätysmarkkinoiden vahvistuessa myös jätehuollon toimialalla kilpailu saattaa tiivistyä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Tuotteiden ja materiaalien kierrätystä ja uusiokäyttöä tukevien yhtenäisten kriteerien ja toimintamallien sopiminen Euroopan tasolla luovat edellytyksiä uuden yritystoiminnan aloittamiselle kierrätysalalla. Materiaalitehokkuus voi toimia kilpailukykyä vahvistavana tekijänä yrityksissä.
	Koulutukseen panostamalla luodaan edellytyksiä uuden sukupolven kiertotalousasiantuntijoiden innovaatioiden kehitystyöhön.
	Julkisten hankkijoiden panostaminen kestäviin tuotteisiin ja ratkaisuihin edistää näiden kysyntää ja tarjontaa luoden yrityksille kasvumahdollisuuksia.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Materiaalikatselemusten laajentuminen uusille toimialoille ja valtakunnallisen jäteneuvontapalvelun käynnistäminen lisää tarvetta asiantuntijoille.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	Vapaaehtoisten sopimuksien hallinnointi ja seuranta, taloudellinen tuki materiaalikatselelmuksille sekä erilaisten selvitysten ja ohjeistusten laadinta merkitsee valtioon kohdistuvia resurssitarpeita.
	Kestävät, kiertotaloutta edistävät hankinnat voivat merkitä kustannussäästöjä julkiselle sektorille.
	Julkisten toimijoiden materiaalitehokkuuden paraneminen tuo kustannussäästöjä.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Materiaalikatselelmuksien käyttäminen ympäristölupamenettelyn tietolähteenä merkitsee lupaviranomaisille uusien toimintatapojen käyttöönottoa.
	Suunnitelman toteutuminen voi heijastua myös kaavoittamisesta vastaavien viranomaisten toimintaan.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Yleisten toimenpiteiden osalta ei merkittäviä vaikutuksia.
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Jättesuunnitelman yleiset toimenpiteet edistävät merkittävästi EU:n kiertotalouspaketin tavoitteiden toteutumista.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Erityisesti vapaaehtoiset sopimukset lisäävät keskustelua, neuvottelua ja yhteistyötä viranomaisten ja toimialojen välillä.

Painopistealue: Rakentamisen jätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Rakennustuotteiden ja -osien uudelleenkäytön ja kierrätyksen tehostaminen muun muassa kelpoisuuskriteerejä kehittämällä voi säästää neitseellisten luonnonvarojen käyttöä.
	Suunnitelma vahvistaa rakentamisen jätteiden hyödyntämistä maarakentamisessa, joka edelleen vähentää tarvetta käyttää neitseellisiä kiviaineksia ja tarvetta muuttaa luonnontilaisia alueita maa-ainestenottoalueiksi. Esimerkiksi maa-ainekoordinaattoritoiminnalla on saavutettu Helsingissä merkittäviä säästöjä luonnonvarojen käytössä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Säästävää korjaamista edistävät korjauskonseptit vähentävät jätteiden syntyä.
	Rakentamisen materiaalitehokkuuden edistäminen vähentää päästöjen ja syntyvän jätteen määrää.
	Ohjeistus ja neuvonta lisäävät rakennuttajien ja jätteenkäsittelijöiden tietämystä haitallisista aineista ja niiden tunnistamista materiaalina hyödyntämisen näkökulmasta.
	Rakentamisen jätteiden tietopohjan parantaminen luo nykyistä paremmat edellytykset kierrätyksen ja jätteen muun käsittelyn tehokkaalle toteutukselle.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Erityisesti tuotteiden uudelleenkäyttö, sekä yleensä myös kierrätys vähentävät energian tarvetta tuotantoketjussa.
	Korjausrakentamisen suosiminen purkamisen ja uudelleenrakentamisen sijaan vähentää käyttöön otettavien luonnonvarojen ja energian tarvetta.
	Rakennusosien ja kierrätysmateriaalien siirtäminen niiden syntypaikalta mahdollisen varaston kautta käyttöpaikalle saattaa lisätä kuljetusten ja niihin tarvittavan energian tarvetta, mutta logistiikan huolellisen suunnittelun avulla vaikutukset voivat jäädä vähäisiksi ja kompensoitua muutoin toiminnalla saatavien säästöjen ansiosta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	Rakennustyömaiden lajittelun ja materiaalien käytön tehostuessa haitallisten aineiden poistuminen jätevirrasta tehostuu, materiaalien hyödyntäminen helpottuu ja materiaalikiertojen laatu paranee.
	Maaperän tilan tietojärjestelmän kehittäminen auttaa tunnistamaan maa-alueet, joiden osalta on varauduttava riskinhallintatoimiin niille sijoitettujen jättemateriaalien vuoksi.

	Tiedon lisääminen haitallisten aineiden tunnistamiseksi rakennusmateriaaleista parantaa myös materiaalien hyödyntämisen mahdollisuuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Ei merkittävää vaikutusta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastonmuutokseen?	Rakennusjätteen synnyn ehkäisy ja osien uudelleenkäyttö vaikuttavat ilmastonmuutosta hillitsevästi.
	Puujätteen hyödyntäminen materiaalina pidentää puun hiilinieluvaikeutusta. Erityisesti puujätteen materiaalihyödyntämisen lisääminen edellyttää merkittävää panostusta innovatiiviseen tutkimus- ja kehitystyöhön, sillä toistaiseksi hyödyntämiskonsepteja on vähän.
	Rakentamisen jätteiden kierrätys vähentää ilmastonmuutosvaikutuksia, mikäli neitseellisiä luonnonvaroja korvataan ja kierrätys kuluttaa vähemmän energiaa kuin neitseellisten luonnonvarojen prosessointi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttämiseen?	Kierrätysmateriaalien puhtauden ja käytettävyyden edistäminen mahdollistaa niiden laajamittaisen käytön tuotteiden valmistuksessa neitseellisten raaka-aineiden sijaan.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Maaperän tilan tietojärjestelmän kehittäminen auttaa tunnistamaan jo suunnitteluvaiheessa alueet, joille on sijoitettu jätemateriaalia maaperään tai maaperän rakenteisiin riskinhallintatoimiin varautumiseksi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Rakennusjätteitä koskevan tietopohjan paraneminen helpottaa haitallisten aineiden poistamista kierroista vähentäen haitallisten terveysvaikutusten aiheutumismahdollisuuksia.
	Maaperää koskevan tietopohjan paraneminen vähentää vaaraa rakentamisesta alueelle minne on sijoitettu mahdollisesti terveyshaittoja aiheuttavia rakenteita tai jätteitä.
	Ihmisten terveys ja elinolot kohenevat tehostuvan pilaantuneiden maa-alueiden riskinhallinnan ja uusien ohjauskeinojen myötä.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksien kulutustottumuksiin?	Kierrätyskeskustoiminnan vahvistuessa uudelleenkäytettävien rakennusosien ja -tuotteiden saatavuuden helpottuminen edistää niiden käyttöä pienrakentajien piirissä.

Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Informaatio-ohjaus ja vapaaehtoiset menettelyt materiaalitehokkuuden lisäämiseksi uudis-, korjaus- ja purkurakentamisen alalla voi vaikuttaa välillisesti myös rakentamisen alan kustannusten pienenemiseen.
	Kierrätysraaka-ainemarkkinoille toimitettava hyvälaatuinen materiaali, josta haitalliset aineet on poistettu, tuo yrityksille tuottoa.
	Rakentamisen jätteiden EOW -kriteerien selvittäminen luo pohjaa niiden käyttönotolle. EOW-kriteerien myötä kierrätyksestä aiheutuvat kustannukset voivat alentua kierrättämiseen liittyvien jätelainsäädännön edellyttämien hallinnollisten menettelyjen jäädessä pois.
	Sekajätteen määrän vähentyminen pienentää jätettä tuottavien yritysten jätemaksuja. Toisaalta merkittävä panostaminen lajitteluun rakennustyömailla saattaa lisätä rakentamisen kustannuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Yhteiset eurooppalaiset kriteerit kierrätysmateriaalien käytöstä rakentamisessa ja korjaamisessa parantavat kierrätysmarkkinoiden edellytyksiä.
	Julkiset rakennushankinnat toimivat esimerkkinä ja veturina materiaalitehokkuuden nostamisessa hankintakriteeriksi ja täten vahvistetaan markkinoita mm. uusiomateriaalien käytölle rakentamisessa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Rakennusmateriaalien kierrätyksen kasvaminen edellyttää uusia yrityksiä tai olemassa olevien yritysten toiminnan laajenemista sekä innovatiivisia ratkaisuja materiaalien hyödyntämiselle.
	Rakennusjätteitä koskevan tiedon keruun ja hallinnan kohentuessa luodaan aiempaa paremmat edellytykset tehdä päätöksiä uuden liiketoiminnan käynnistämisestä.
	Rakennusten suunnitteluvaiheessa käytettävien korjattavuuden-, purettavuuden ja muuntojouston kriteerien myötä voi syntyä uusia innovaatioita.
	Korkean asteen pilottihankkeissa kehitetään alan toimintatapoja ja käynnistetään uutta liiketoimintaa.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Rakentamisen jätteiden kierrätystoiminnan kasvaessa tarvitaan lisää työvoimaa kierrätystoimialalle. Uhkana tälle on rakentamisen jätteiden vienti maasta kierrätykseen.
	Käyttökelpoisten rakennusosien ja -tuotteiden uudelleenkäyttöön toimittaminen edellyttää tuotteiden kunnan tarkistamista, lajittelua ja muuta esikäsittelytoimintaa, millä on työllistävää vaikutusta.

Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	Monet toimenpiteet edellyttävät valtiolta merkittävää lisäresursointia koulutukseen, tutkimukseen, tiedon hallinnan kehittämiseen ja uusien ohjauskeinojen käyttöönottoon. Toimintaedellytysten parantuessa saattaa kuitenkin syntyä kustannushyötyjä materiaalitehokkuuden lisääntymisen myötä.
	Maa-ainekoordinaattoritoiminnalla kunta voi saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä. Esimerkiksi Helsingin kaupunki on saanut merkittäviä säästöjä luonnonvarojen käytössä sekä kustannuksissa kehittämällä alueellisten tarpeiden pohjalta ylijäämämaiden välivarastointi- ja käsittelyverkostoa sekä hyötykäyttöä. Sähköisten rakennusjäteilmoitusten laaja käyttöönotto tehostaa myös viranomaisten resurssien käyttöä. Suunnitelman toteutuminen voi merkitä kunnille lisäkustannuksia kierrätyskeskustoiminnan kehittämisen myötä.
	Selvitys koskien maa-ainesveron käyttöönottoa voi johtaa veron käyttöönottoon. Aiempien selvitysten mukaan maa-ainesvero kohdistuisi erityisesti julkisiin rakentajiin, jolloin esimerkiksi kunnille aiheutuisi merkittäviä kuluja. Toisaalta valtiolle maa-ainesverosta toisi verotuottoja.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Verkkopohjaisen rakennusjäteilmoituksen käyttöönotto tehostaa myös viranomaisen toimintaa.
	Tietojärjestelmien kehittyminen luo pohjaa suunnittelua ja päätöksentekoa tukevaksi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Parantunut jätetietojen jäljitettävyyys sekä lajittelun kohentuminen vähentävät riskiä laittomien kaatopaikkojen ja jätehuollossa mahdollisten laiminlyöntien syntymiseen.
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Rakennusosien uudelleenkäytön, rakennusten korjaamisen, rakennusmateriaalien kierrätyksen ja kierrätysmateriaalien rakentamiskäytön lisääntyminen mahdollistavat materiaalien pysymisen kierrossa nykyistä pidempään sekä vähentävät neitseellisten luonnonvarojen käyttöä.
	Suunnitelma parantaa Suomen edellytyksiä rakennus- ja purkujätteiden kierrätystavoitteen saavuttamisessa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Vapaaehtoiset sopimusmenettelyt rakentamisen alalla vahvistavat viranomaisten ja toimialan välistä vuorovaikutusta.

Painopistealue: Biohajoavat jätteet ja ravinteiden kierto	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Biohajoavien jätteiden ja niissä olevien ravinteiden tehokkaampi kierrätys vähentää mineraalilannoitteiden tarvetta maataloudessa ja yhdyskunnissa. Erityisesti tutkimus- ja kehitystoiminnan panokset kriittisenä raaka-aineena pidetyn fosforin talteenottoon edistävät kestävästä luonnonvarojen käyttöä.
	Tavoitteen mukainen merkittävä ruokahävikin vähentyminen vaikuttaa luonnonvarojen käyttöä vähentävästi. Informatiivinen ohjaus ruokahävikin vähentämiseksi ei välttämättä riitä saamaan aikaan merkittäviä muutoksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Suunnitelman toteutumisen myötä edellytykset biohajoavien jätteiden talteensaannin tehostumiseksi, laadun parantamiseksi ja käsittelytapojen kehittymiseksi kohenevat. Jätteen synnyn ehkäisy ja ruokahävikin vähentämisen onnistumisesta riippuen biojättemäärät voivat lisääntyä tai vähentyä.
	Biojätteiden syntypaikkalajittelu tekee jäljelle jäävästä sekajätteestä helpommin lajiteltavaa ja paremmin soveltuvaa kierrätykseen.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Jäteperäisten biopolttoaineiden tuotannon kasvu vaikuttaa myönteisesti kansallisen energiatuotannon kestäväyyteen.
	Ruokahävikin väheneminen vähentää välillisesti alkutuotannossa sekä ruoan valmistuksessa tarvittavan energian kulutusta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	Toimet yhdyskuntajätevesien puhdistamolietteen laadun parantamiseksi sekä kierrätyslannoitevalmisteiden kehittämiseksi ja riskien tunnistamiseksi tähtäävät haitallisten aineiden poistamiseen kierrosta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Suunnitelma lisää toteutuessaan biohajoavissa jätteissä sekä yhdyskuntajätevesilietteissä olevien ravinteiden talteenottoa ja kiertoa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastonmuutokseen?	Biohajoavien jätteiden synnyn ehkäisy ja toimet ruokahävikin vähentämiseksi ovat tehokasta ilmastonmuutoksen ehkäisyä.
	Siirtyminen hallitumpiin biologisiin käsittelymenetelmiin (aumakomposteista biokaasulaitoksiin) vähentää jätehuollon negatiivisia ilmastovaikutuksia.

	Orgaanisen jätteen kaatopaikkasijoituksen toimivuuden selvittäminen ja mahdollisten lisätoimien suuntaaminen orgaanisen jätteen kierrätyksen edistämiseksi vähentävät edelleen kaatopaikkakaasun muodostumista kaatopaikoilta ja hillitsevät ilmastonmuutosta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttäytymiseen?	Suunnitelman toimeenpanon myötä ruokahävikin vähentämistoimia kohdistuu myös alkutuotantoon ja elintarviketeollisuuteen, joissa ruoka-aineita ja elintarvikkeita valmistetaan.
	Neuvonnan, viestinnän ja opetuksen tehostaminen ruokahävikin vähentämiseksi lisää kuluttajien tietoisuutta ruokahävikin aiheuttamista ongelmista. Tämä ohjaa kuluttajia ottamaan asian huomioon käyttäytymisessään ja mitoittamaan ruokaostoksensa tarkemmin hävikin minimoimiseksi. Esimerkiksi tähderuokakokeilun tyyppisten toimintamallien ja sovellusten käytön helppous auttavat kansalaisia vähentämään ruokahävikkiä.
	Ruokasektorilla käyttöön otettava materiaalitehokkuussitoumus saattaa vaikuttaa ruokatuotteiden valmistusketjun prosesseihin vähemmän luonnonvaroja kuluttavaksi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Suunnitelman toteutuessa biohajoaville jätteille tarvitaan lisäkäsittelykapasiteettia. Uusien biohajoavien jätteiden käsittelylaitosten sijoittaminen vaikuttaa maankäyttöön.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Haitallisten aineiden parempi hallinta vaikuttaa myönteisesti elinympäristön laatuun sekä ihmisten terveyteen. Biologisten käsittelymenetelmien kehittyessä ja uusien laitosten rakentuessa ihmisten terveyteen kohdistuvat mahdolliset haitat, kuten kompostiaumojen kääntelyn yhteydestä leviävä pöly ja mikrobit, vähenevät.
	Toimenpiteillä vähennetään haitallisten aineiden kertymistä maaperään.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksien kulutustottumuksiin?	Ruokahävikkiä edistävät toimenpiteet kotitalouksissa johtavat uusiin käyttäytymismalleihin. Suunnitelmalla on myös vaikutusta kotitalouksien biojätteen lajittelun tehostamiseen.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Ruokahävikki merkitsee kustannuksia ruokaketjun eri vaiheissa. Ruokasektorin ruokahävikkiä vähentävän sitoumuksen myötä voidaan saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä. Koko elintarvikealalla saavutettavien kustannussäästöjen suuruuteen vaikuttaa sitoumukseen osallistuvien toimijoiden

	määrä.
	Biojätteen lajittelun tehostaminen kaupoissa ja ruokapalveluissa saattaa lisätä aluksi jätehuollon kustannuksia. Ympäristömerkin käyttöönotto vähittäiskaupoissa lisää kaupan kustannuksia.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Käsiteltävistä biojätevirroista saattaa tulla kilpailua biokaasulaitosten välillä.
	Tehostuneen lajittelun ja keräyksen johdosta syntyy enemmän käsiteltävää biohajoavaa jätettä ja tämä lisää yritystoimintaa.
	Kierrätyslannoitteisiin kohdistuvat julkiset hankinnat vahvistavat kierrätysmarkkinoita ja liiketoimintaympäristöä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Suunnitelman antama signaali ruokahävikin vähentämisen tärkeydestä, lisääntynyt tieto ja ympäristötietoisuus mahdollistavat ja vahvistavat ruokahävikkiä edistävien yritysinnovaatioiden syntymistä.
	Ruokahävikin vähentäminen ketjun eri vaiheissa merkitsee uusia haasteita ja mahdollisuuksia biohajoavia jätevirtoja kerääville sekä käsitteleville yrityksille. Erityisesti fosforin talteenotto lietteestä sisältää innovaatiopotentiaalia.
	Lisääntynyt tieto, uudet ohjaukset sekä toimintamallit (esimerkiksi räätälöidyt ravinteiden tarjoamismallit ja kierrätyslannoitevalmisteiden vapaaehtoinen laatujärjestelmä) vaikuttavat suotuisasti maatilojen mahdollisuuksiin ryhtyä käyttämään kierrätyslannoitteita.
	Erilliskerätyn biohajoavan jätteen lisääntyminen luo parempia edellytyksiä kehittää biohajoavasta jätteestä korkeamman jalostusasteen kierrätystuotteita.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Uusien käsittelylaitosten perustaminen sekä biohajoavien jätteiden keräys-, esikäsittely- ja käsittely lisäävät työllisyyttä.
	Uudet konseptit (räätälöidyt ravinteiden tarjoamismallit) lannoitevalmisteena käytettävien sivutuotteiden/lannoitevalmisteiden hyödyntämismahdollisuuksien lisäämiseksi voivat tarjota alan konsulteille uutta tehtäväkenttää.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	Monet toimet edellyttävät toteutuakseen valtion rahoitusta ja resursseja. Toisaalta merkittävät ruokahävikin vähentämisestä koituvat kustannussäästöt heijastuvat lopulta myös julkiseen

	talouteen.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Uudet maatalouden ohjaukskeinot, esimerkiksi tuet kierrätyslannoitteiden käyttöön liittyen, saattavat aluksi lisätä viranomaisten työtä.
	Uudet käsittelylaitokset tarvitsevat lupakäsittelyä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Ei merkittävää vaikutusta.
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Suunnitelma edistää merkittävästi EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita. EU:n kiertotalouspaketin fokuksena ovat mm. ruokahävikin vähentäminen sekä tehokkaammat ravinnekierrat. Suunnitelman toimenpiteet vievät myös kohti yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteen saavuttamista.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Lisäämällä kansalaisten tiedon tasoa koulutuksen, neuvonnan ja kokeilujen myötä vahvistetaan heidän vaikuttamismahdollisuuksiaan. Myös asukkaiden osallistumismahdollisuudet paranevat biojätteen lajitteluvaihtoehtojen ja mahdollisuuksien kasvaessa.

Painopistealue: Yhdyskuntajätteet	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Palvelut tuotteen ostamisen sijaan, jakamistalous sekä uudelleenkäyttö vähentävät painetta lisätä neitseellisten luonnonvarojen käyttöä. Kierrättämällä jättemateriaaleja uusien tuotteiden raaka-aineiksi korvataan neitseellisiä luonnonvaroja. Suunnitelman toimet eivät välttämättä ole riittävän vahvoja aikaansaamaan merkittäviä muutoksia. Tarvitaan siten muitakin politiikkatoimia edistämään tavoitetta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Jätettä muodostuu vähemmän korjaustoiminnan ja yhteiskäytön lisääntyessä. Kansalaisten ympäristötietoisuuden kohentuessa jätettä tuottavista toiminnoista luovutaan ja lajittelua lisätään. Kierrätys vahvistuu merkittävästi. Kierrätystä merkittävästi lisäävät toimenpiteet vähentävät polttoon ohjattavan sekajätteen määrää. Yhdyskuntajätteen kierrätyksen lisääntyminen merkitsee jätevoimaloille tarvetta etsiä uusia jätepolttoainevirtoja.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Lisääntyvät jätteen keräys ja kuljetus, esikäsittely sekä kierrätys tarvitsevat energiaa. Toisaalta energiaa säästyy kun ei tarvitse ottaa käyttöön ja jalostaa neitseellisiä raaka-aineita.
	Kierrätyksen kasvaessa yhdyskuntajäteperäinen poltettava sekajäte vähenee. Tämä merkitsee muiden jätevirtojen ohjaamista jätevoimalaitoksiin.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	Syntypaikkalajittelun lisääntyminen tehostaa vaarallisten jätteiden talteensaamista. Tämä parantaa materiaalikiertojen laatua.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Ks. Biohajoavia jätteitä koskeva vastaava kohta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastonmuutokseen?	Jätteen synnyn ehkäisyn toimet hillitsevät ilmastonmuutosta.
	Hyötyjätteiden erilliskeräyksen laajentuessa jätteenkuljetuksen negatiiviset ilmastovaikutukset lisääntyvät. Toisaalta lisääntyvä kierrätys vähentää ilmastonmuutosvaikutuksia, mikäli neitseellisiä luonnonvaroja korvataan ja kierrätys kuluttaa vähemmän energiaa kuin neitseellisten luonnonvarojen prosessointi. Jätelaitosten teettämässä LCA-tarkasteluissa on havaittu merkittäviä eroja hyötyjaekohtaisesti siinä miten laajalle alueelle keräystä kannattaa ympäristövaikutusten näkökulmasta laajentaa. Järjestelmiä kehitettäessä kokonaisuuksien tarkastelu ja optimointi LCA-pohjaisesti on tärkeää.

Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttämiseen?	Jakamistalouden, yhteiskäytön yms. toimintamallien edellytysten parantuminen lisää niiden käyttöä.
	Suunnitelman toimenpiteet parantavat kierrätysraaka-aineiden käytön edellytyksiä tuotteiden valmistuksessa.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	Uusien käsittelylaitosten rakentaminen sekä mahdolliset uudet jätekeräyspisteet edellyttävät niille varattuja ja kaavoitettuja alueita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Suunnitelma vaikuttaa välillisesti ihmisten terveyttä ja elinympäristöä kohentavasti.
	Maa-alueiden roskaantumista koskeva selvitys parantaa mahdollisuuksia kohdentaa ohjauksineja ja siten välillisesti vähentää roskaantumista ja lisätä elinympäristön viihtyvyyttä.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksien kulutustottumuksiin tai kulutusmenoihin?	Alempi ALV-kanta tietyille kotitaloustuotteiden korjauspalveluille kannustaa kansalaisia korjauttamaan tavaroita uuden ostamisen sijaan.
	Kierrätyksen tason merkittävä nostaminen johtaa kotitalouksien jätehuoltokustannusten kasvuun.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Alempi ALV-kanta tietyille kotitaloustuotteiden korjauspalveluille vähentää korjauspalveluyritysten verotusta.
	Pakkausten tuottajille aiheutuu lisäkustannuksia, mikäli tuottajavastuujärjestelmän puitteissa ryhdytään aiempaa laajempiin toimiin esimerkiksi uudelleenikäytön kehittämiseksi sekä kierrätyksen tehostamiseksi.
	Kierrätysvaatimusten tiukentuessa jätteen tuottajien jätehuoltokustannukset saattavat nousta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Kierrätystason nostamisen toimenpiteet edellyttävät kuntien, jätehuoltoyritysten ja tuottajayhteisöjen välistä tiivistä yhteistyötä. Kilpailua kierrätettävistä jätevirroista saattaa syntyä erityisesti ei-kuntavastuullisen yhdyskuntajätteen osalta. Jätevoimalat menettävät kierrätykselle poltettavaa sekajätettä ja joutuvat etsimään markkinoilta muita jätetäisiä polttoaineita.
	Muovinkeräyksen kasvattaminen saattaa aiheuttaa haasteita kierrätysmateriaalimarkkinoilla, jos kysyntä ei olekaan riittävää.
	Kierrätysmateriaalien markkinat voimistuvat muun muassa julkisten hankintojen ohjaamina.

Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Toimien toteutuminen mahdollistaa kiertotalouden ympärille syntyvien uusien liiketoimintakonseptien syntymistä. Kierrätystä varten tarvitaan uutta käsittelykapasiteettia (mädätyslaitoksia, muovin kierrätyslaitoksia). Tämä voi synnyttää jätehuollon innovaatioita sekä uutta jätteen kuljetus- sekä kierrätysliiketoimintaa.
	Tutkimus, kokeilut ja kehityshankkeet jakamis- ja vuokraustoiminnan, uudelleenkäytön ja kierrättämisen lisäämiseksi tuovat puuttuvaa tietoa uuden yritystoiminnan käynnistämisen tueksi.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Jätteen lajittelua tehostavien ohjauskeinojen käyttöönoton myötä jätteen keräys-, kuljetus-, esikäsittely- ja kierrätystoiminnan kasvaessa tarvitaan myös lisää työvoimaa. Myös laitosten rakennusvaihe lisää työpaikkojen tarvetta.
	Kokeilut uusien jakamis- ja vuokraustoiminnan, uudelleenkäyttö- ja kierrätyspalvelujen kehittämiseksi saattavat johtaa uuden liiketoiminnan syntymiseen ja sitä kautta vahvistaa työllisyyttä.
	Korjauspalveluiden alemmalla ALV-kannalla on korjauspalveluja tarjoavien yritysten toimintaan taloudellisesti suotuisa vaikutus. Tämä saattaa heijastua myös työvoiman käyttöön.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	Verotukseen liittyvät muutokset kuten esimerkiksi ALV-kannan alentaminen vähentää verotuloja.
	Tutkimuksen ja valistuksen toteuttaminen edellyttävät resursseja. Toisaalta niiden ansiosta voi syntyä kustannussäästöjä esimerkiksi materiaalien tehokkaalla käytöllä.
	Erilliskeräyksen tehostaminen joko resursoimalla lisää neuvontaan tai laajentamalla erilliskeräystä uusille kiinteistöille vaikuttaa kuntien kustannuksia lisäävästi. Osallistumalla tuottajanvastuunalaisten pakkausjätteiden keräykseen kunnat vähentävät samanaikaisesti sekajätteen määrää omista polttolaitoksistaan.
	Jakamistalouden taloudellisten vaikutusten merkityksestä ei ole tarkkaa tietoa.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Uusien käsittelylaitosten edellyttämät hallinnolliset menettelyt lisäävät viranomaisten työtä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Ei merkittävää vaikutusta.

Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Suunnitelma edistää toteutuessaan merkittävästi EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita. Yhdyskuntajätteille on esitetty EU:n kiertotalouspaketin yhteydessä nykyistä tasoa tiukempia kierrätystavoitteita. Jätesuunnitelman toimenpiteet vievät osaltaan kohti näitä tavoitteita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Tiedon ja tietoisuuden lisääntyessä jätteen synnyn ehkäisyn ja kierrätyksen mahdollisuuksista myös osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kohenevat.

Painopistealue: Sähkö- ja elektroniikkalaitteet ja -laiteromu	Vaikutuksen sanallinen kuvaus
Ympäristövaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia luonnonvarojen riittävyyteen?	Suunnitelma parantaa toteutuessaan SE-laitteissa käytettyjen kriittisten raaka-aineiden kuten harvinaisten maametallien kierrätyksen edellytyksiä, eikä niitä tarvitse ottaa neitseellisenä maaperästä.
	Laitteiden uudelleen- ja yhteiskäytön edistäminen vähentää tarvetta tuottaa uusia laitteita ja siten neitseellisten luonnonvarojen käyttöä. Toimien vaikuttavuutta horjuttaa SE-laitteiden kiihtyvätahainen myynti, kehittyvä teknologia ja uudet tuotteet sekä kuluttajien tahto ostaa viimeisimmän teknologian mukaisia laitteita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia päästöjen ja jätteiden määrään, laatuun ja käsittelyyn?	Suunnitelman mukaiset toimet vahvistavat uudelleenkäytön edellytyksiä. Uudelleenkäytön vahvistuminen vaikuttaa SER:n määrää vähentävästi.
	Suunnitelman toimeenpanon myötä panostetaan uusien tehokkaampien raaka-aineiden hyödyntämisprosessien ja tehokkaamman talteenoton teknologian kehittämiseen. Tällä on vaikutuksia SER:n käsittelytapoihin.
	Tehostetun tiedotuksen ansiosta kotitaloudet eivät laita SER:a sekajätteen joukkoon, mikä yhtäältä parantaa sekajätteen laatua ja toisaalta kasvattaa talteen saatavan SER:n määrää.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia energian käyttöön?	Lisääntyvä kierrätys tarvitsee myös energiaa. Toisaalta kierrätys tuottaa teollisuuteen raaka-aineita, joilla korvataan neitseellisten raaka-aineiden tuotantoa, kaivannaistoiminnasta alkaen säästään tähän kuluva energiaa.
	Uudet laitteet ovat yleensä energiatehokkaita. Laitteiden käyttöiän pidentäminen merkitsee, että käytössä olevien laitteiden energiatehokkuus saattaa olla heikompi. Toisaalta energiaa on säästynyt uusien laitteiden valmistuksen osalta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia haitallisten aineiden hallintaan ja materiaalikiertojen laatuun?	SER sisältää monenlaisia haitallisia aineita, kuten esimerkiksi palonestoaineita. Paremmalla tuotetietoudella sekä tunnistus- ja erottelutekniikalla haitalliset aineet on mahdollista erottaa kierrätykseen päätyvistä jätevirroista ja siten parantaa merkittävästi materiaalikiertojen laatua.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ravinteiden talteenottoon ja kiertoon?	Ei ole vaikutusta.

Onko suunnitelmalla vaikutuksia ilmastonmuutokseen?	Uudelleen- ja yhteiskäytön vahvistuminen, olemassa olevan laitekannan käyttötehon lisääminen, kierrätysmateriaalien talteenotto ja käyttö neitseellisten raaka-aineiden sijaan vaikuttavat kaikki ilmastonmuutosta kiihdyttäviä päästöjä vähentävästi.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja kulutuskäyttäytymiseen?	Tuotteissa olevat tiedot niiden sisältämistä materiaaleista ovat edellytys materiaalikiertojen puhdistumiselle.
	Uudelleenkäytön ja yhteiskäytön edellytysten parantaminen (korjaustoiminnan edistäminen, lainaus-, vuokraus-, leasingtoiminnan kehittäminen) tekee kuluttajille helpommaksi valita kestävä kulutustapa. Tämä voi edistää kulutuskäyttäytymisen muutosta myös muiden kuin SER-laitteiden osalta.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön?	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön?	Materiaalikiertojen puhdistumisen myötä ihmiset ja ympäristö altistuvat haitallisille aineille vähemmän. Valvonnan tehostumisen myötä SER:n päätyminen laittomien siirtojen välityksellä kolmansiin maihin epäasialliseen käsittelyyn vaikuttaa myönteisesti paikallisten ihmisten elinympäristöön ja terveyteen.
Taloudelliset vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia kotitalouksien kulutustottumuksiin?	Tiedon ja ymmärryksen lisääntyessä kuluttajat kiinnittävät huomiota enenevässä määrin kestäviin laitehankintoihin sekä laitteiden korjausmahdollisuuksiin. Tehostetun tiedotuksen ansiosta kotitaloudet eivät laita SER:a sekajätteen joukkoon.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten kustannuksiin ja tuottoihin?	Uusien talteenottoteknologioiden yleistymisen saattaa merkitä haasteita perinteiselle SER:n esikäsittely- ja kierrätysliiketoiminnalle. Toisaalta niiden mahdollisuutena on muokata toimintaansa tätä tukevaksi. SER-virrat eivät ole nykyisen kehityskulun mukaan vähenemässä.
	Tuottajien kustannukset saattavat nousta, mikäli suunnitelman toimien myötä järjestelmään kertyy merkittävästi enemmän SER:ä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen?	Kriittisten raaka-aineiden talteenotto vähentää EU-tasolla riippuvaisuutta tiettyjen harvinaisten materiaalien tuonnista. Toteutuessaan suunnitelma vahvistaa osaltaan EU:n sisäisiä kierrätysraaka-ainemarkkinoita.

Onko suunnitelmalla vaikutuksia uuden yritystoiminnan aloittamiseen, yritysten kasvumahdollisuuksiin, innovaatioiden syntyyn ja kansainväliseen kilpailukykyyn?	Kriittisten raaka-aineiden talteenottomenetelmien kehittyessä on mahdollisuus uusiin innovaatioihin, uuteen yritystoimintaan ja sitä kautta myös kansainvälisen kilpailukykyyn vahvistumiseen.
	Tutkimustiedon lisääntyminen SE-laitteiden uudelleenkäyttö- ja SER:n kierrätysmahdollisuuksista vahvistaa yritysten edellytyksiä perustaa uutta liiketoimintaa sekä tehdä investointeja.
Onko suunnitelmalla työllisyysvaikutuksia?	Valmistelu uudelleenkäyttöön (toimintakunnon tarkistus sekä korjaus) on työvoimavaltaista toimintaa. Suunnitelma vahvistaa toteutuessaan uudelleenkäytön asemaa ja siten välillisesti vaikuttaa myönteisellä tavalla myös työllisyyteen.
	Uudet talteenottoteknologiat korvaavat osittain perinteisiä erottelumenetelmiä, jotka ovat perustuneet enemmän ihmistyövoimaan. Toisaalta SER-määrien lisääntyessä tarvitaan nykyistä enemmän kuljetus- ja käsittelykapasiteettia sekä työvoimaa jätehuoltotehtäviin.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia julkiseen talouteen?	SE-laitteiden viennin valvonnan tehostaminen edellyttää lisäresursseja. Harmaan talouden torjuminen vahvistaa julkista taloutta.
	Useat toimet kuten valvonnan tehostaminen, tutkimustoimintaan panostaminen, tuottajavastuujärjestelmän seuranta ja kehittäminen lisäävät valtiolle kohdistuvia kustannuksia. Näiden toimien myötä saattaa kuitenkin syntyä myöhemmin kustannussäästöjä.
Muut vaikutukset	
Onko suunnitelmalla vaikutuksia viranomaisten toimintaan?	Uudelleenkäytön vahvistaminen lisää Pirkanmaan ELY-keskuksen, tuottajayhteisöjen sekä uudelleenkäyttöä edistävien tahojen välistä yhteistoimintaa. Käytettyjen SE-laitteiden maastaviennin valvonnan tehostaminen lisää ja edellyttää valvovien viranomaisten; SYKEn, ELYjen, kuntien, Tullin ja poliisin välistä yhteistyötä.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen?	Suunnitelma tehostaa käytettyjen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden viennin valvontaa ja ehkäisee laittomia vientejä sekä harmaata taloutta.
Edistääkö suunnitelma EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita?	Suunnitelma edistää toteutuessaan merkittävästi EU:n kiertotalouspaketin tavoitteita.
Onko suunnitelmalla vaikutuksia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa?	Kansalaisten tiedon lisääntyessä laitteiden käyttöiästä, korjausmahdollisuuksista sekä takuuajoista voi kestävästi kuluttamisen ajatusmalli laajentua aiempaa suuremmalle osalle väestöä.